

Mohácsremix

regényrészlet

Alaposan felkészültünk tehát a madártáborra, és mikor megérkeztünk Tarackoshernyére, az első benyomások biztatók voltak, a táborvezető jó arcnak tűnt, beszélgettünk vele az első esti tábortűznél, értett a fákhöz és a madarakhoz, viszont a tábor tényleges irányítását a Réka néni nevű, cserkészruhás, kényszeresen mosolygó nőre bízta, aki még a vacsora előtt tartott egy szűzbeszédet, feledhetetlen élményekkel fogunk gazdagodni, ígérte, az a cél, hogy egy percig se gondoljunk a remélhetőleg otthonhagyott mobiltelefonjainkra, ne hiányozzon a CD-lejátszó, telefon, komputerek és más időrabló készülék, ami azt jelentette, hogy a bátyámnak a rugóskése mellett a tetriszét is végig rejtegetnie kell majd, csodálatos tapasztalatokkal fogunk gazdagodni, folytatta Réka néni, rájövünk, hogy mennyivel finomabb a forrásvíz, mint a festett városi szörpök, és a táborozás végére megtanuljuk, hogy az embernek nem a pénz, a vagyon, a felhalmozás a fontos, hanem a hazája természeti kincsei és hagyományai, megismerkedünk egy szilárd értékrenddel, ami a tiszteletről, barátságról és hűségről szól, ősi mesterségekkel fogunk barátkozni, olyanokkal, mint a szövés, fonás, csapdakészítés, és végül arra is megkér mindenkit, hogy figyeljen a magyaros, trágárságmentes beszédre, jó lenne elejét venni az ilyenfajta verbális környezetszennyezésnek is, és mivel a sátrak közt ettől a perctől pontverseny kezdődik, azt szeretné, hogy ha valaki csúnya szót hall, akkor tudjon róla, hogy a parancsnoki sátor mellett van egy kartondoboz, és ebbe a dobozba be lehet dobni a káromkodó sátornevét és az obszcén szót is, amit használt, a példa kedvéért, poszáta és hülye, mert a sátrak és a rajok madárneveket kaptak már a sátorveréskor, illetve a jelentésíró sátorneve is kell, mert ahogy a káromkodásért pontlevonás, a jelentésért plusz pont jár, tehát egy helyesen kitöltött cetli úgy néz ki, hogy gyurgyalag, hülye, ökörszem, tehát hogy egy gyurgyalag sátorbéli káromkodott, és egy ökörszem sátorbéli a jelentéstevő, lehet, hogy ez most egy kicsit bonyolultnak tűnik, de ha bárkinek kérdése van ezzel vagy bármi egyébvel kapcsolatban, ami a pontversenyre vagy a táborrendre vonatkozik, forduljon hozzá bizalommal, a részletes heti program ki van függesztve az ebédlőben, külön fel szeretné hívni a figyelmet az úgynevezett agyfacsaró vetélkedőre a búcsúesten, és ekkor fogják majd az egész hetet részletesen kiértékelni.

Délután, a legnagyobb hőségben vertük fel a sátrunkat, nem volt egyszerű, pedig a bátyám profi sátorverő, kővel vertük be a cövekeket a szikes földbe, megkaptuk a nevünket, mi lettünk a poszáta sátor, mellettünk állt a gyurgyalag és a vörösbecy sátor, szemben a jégmadár, a sárgarigó és az ökörszem, minden sátor homlokzatára kitűzték a felíratot, hogy tudjuk, kik laknak benne, a vörösbecy

sátorban lakók voltak a vörösbegek, mi csak hárman voltunk a bátyámmal és a Kőnig nevű haverjával, a többi sátorban négyen, sőt öten is laktak, mondták is irigykedve, hogy szerencsések vagyunk, mert több a helyünk, és hárman könnyebb rendet tartani.

A nagy hőség miatt kora reggel kezdődtek a programok, nem volt egyszerű a felkelés, mert amint kitört a vakáció, mi a bátyámmal átálltunk éjszakai üzemmódra, éjfél előtt nem feküdtünk le, és nem keltünk fel délelőtt tíz előtt, és már első reggel az egész tábornak a poszáta őrre kellett várni, aztán reggeli után felcihelődtünk, és a közeli mocsárhoz indultunk madármegfigyelő túrára, a vízimadarakat fogjuk a mai napon tanulmányozni, tudtuk meg, Réka néni és Feri bácsi nyakából távcső lógott, Feri bácsi volt Réka néni jobbkeze, sajnos a táborvezető faszit nem láttuk többé, látcsővel lehet megnézni a fészeképitést, magyarázta Réka néni, vagy a madarak harcát a területért, és a násztáncukat is, de a mocsár az elmúlt hetek forrósága miatt teljesen kiszáradt, a tájat fekete nád borította, a madarak elmenekültek vagy elpusztultak, ez utóbbi feltételezést erősítette a dögletes búz, az egyik gyurgyalag, egy kicsi, vörös gyerek azt mondta, hogy bakker, otthon hagytam a gázálarcom, mire Réka néni azonnal levont a gyurgyalagoktól öt pontot, és a Feri bá azt mondta, vannak itt madarak, és más élőlények is, csak a meleg miatt elbújtak, és úgy tekintünk szét, hogy ez egy vízimadárparadicsom, és bizonyítékképpen rámutatott egy torzsára, amin szürke tollpíhét lengetett a forró szél, vagy fél óráig néztük a gőzölgő, holdbéli tájat, a nád fölött sűrű légy- és szúnyogfelhő gomolygott, és a bátyám mondta a Kőnignek, lehet, hogy ez nem is madár, hanem inkább bogártábor lesz, szerencsére Réka néni nem hallotta meg, éppen arra biztatta a többieket, hogy iganak sok vizet a kulacsokból, mert kezdett kurva meleg lenni, a Feri bácsi talált egy lápos részt, a tocsogóból kihalászott egy piócat, betette egy befőttesüvegbe, hogy majd délután felboncoljuk, meg tudjuk nézni a belsejét mikroszkóppal, mert a tábor mikroszkóppal is ellátták a szervezők, hazafelé a hulladéklerakó mellett mentünk el, a szeméthez fölött madarak köröztek, de a Feri bá azt mondta, tiltott terület.

Délután a táborban választani lehetett, hogy a madáretető-készítő vagy a piócaboncoló csoporthoz csatlakozunk, a madáretető-készítést választottuk, és a második legszebb etetőnkkel besöpörtük az első pontjainkat, bár lehet, hogy ekkor már durván mínuszban voltunk a reggeli elalvás miatt, aztán a vacsora és a foci után a napot csillagmegfigyeléssel zártuk, egy amatőr csillagász érkezett a táborba, aki, Réka néni szavaival, sok évtizede kémleli az ég titkait és az univerzum csodáit, a csillagász pedig minden kétséget kizáróan nagyon részeg volt, meg-megtántorodott, kásásan beszélt, és dőlt belőle az alkoholszag, az volt a terve, hogy megmutatja nekünk közelről a Holdat, a Vénuszt és a Szaturnuszt, de tábori szokások szerint szalonnasütéssel vezettük be a csillagvizsgálást, a felszálló szikrák összekeveredtek a csillagokkal, együtt kavarogtak az égen, aztán mire megettük a szalonnát, és az amatőr csillagász bőrrel bevont kulacsa is kiürült, már alig állt a lábán, de azért elkezdte körülményesen és magában motyogva elővenni a látcsövet a tokjából, fölöslegesen, mert közben felhők jöttek nyugatról, beborult az ég, eltűntek a csillagok és a hold is, a szürke massa derengett fölöttünk a közeli kisváros visszaverődő fényétől, a csillagász elcsomagolta a látcsövet, és hátán a bőrtokkal, kacsázó léptekkel eltűnt az éjszakában, Réka néni

ekkor azt indítványozta, hogy mi lenne, ha megismerkednénk, úgymond, a nyári éjszaka neszeivel, mert az ilyesmi edzi a bátorságot, eloltotta a tüzet, kikapcsoltunk minden lámpát, és csendben kellett maradni, ami egészen addig tartott, míg az egyik ökörszem nem fíngott egy hatalmasat a déli babfőzeléktől, és akkor elmentünk aludni.

A problémák másnap sem szűntek meg, a madárgyűrűzés-bemutatóhoz nem érkezett meg a madár, amit meg kellett volna gyűrűzni, madárinséges idők jártak a kánikulának ezekben a heteiben, kimerültek a tartalékok, a gondnok a faluból próbált csirkét szerezni, hogy azon demonstrálják a gyűrűzést, de senki nem adott neki kölcsön csirkét, a falusiak valami turpisságra vagy huncutságra gyanakodtak, végül a Feri bá bement Makóra kocsival, mert ismerte a tájmúzeum igazgatóját, tőle kapott kölcsönbe egy kitömött kócsagot, azt gyűrűzte meg a Réka néni az ebédlőben, miközben a madár hátsójából undorító sárga morzsalék szóródott az asztalra.

A következő nap láttunk néhány varjat, fokozódott a kánikula, egyre több időt töltöttünk a táborban, nem volt értelme kimozdulni a dögletes hőségben, Kőnignek pedig, a bátyám haverjának, mint régi táborozónak egyre kínosabb volt, hogy utolsók vagyunk a pontversenyben, és a kapcsolatait kihasználva engedélyt kapott, hogy átköltözzön az ökörszemekhez, ahol még volt egy üres ágy, mindössze ketten maradtunk a bátyámmal poszáták, és többé egyáltalán nem törődünk a renddel, nem takarítottunk, szétdobáltuk a cuccainkat, elaludtuk a reggeli tornát, sőt a reggelit is, a gyülekezőnél mindig ránk kellett várni, ráadásul a bátyám egyik éjjel lebukott, hogy a sátor mögé vizel, miközben cigaretta füstöl a szájában, szerencsére sikerült meggyőzni az őrbajtársat, kéréssel, majd fenyegetéssel, hogy ne jelentse az esetet Réka néninek, és eddigre már kiderült, hogy a társaság nem volt túl szimpatikus, a különböző városokból érkezett tíztizennégy éves srácok Csurskáról és Torgyánról vitatkoztak, meg hogy a jugó háborúban kinek van igaza, mikor avatkozik be a NATO, nagyképpen és fontoskodva politizáltak, a szüleiket utánozva, hallatszott a hangjukon és az érvelésükön szülei stílusa és gondolkodásmódja.

A jugó háború azóta folyt kábé, mióta megszülettem, ölték egymást az emberek a szomszédban, apám egyszer elmagyarázta nekünk, hogy felbomlott ez a többnemzetiségű ország, és a nemzetiségek egymás torkának estek, azelőtt diktatúra volt, ahogy nálunk is, bár kicsit más jellegű, és az elnyomás évtizedei alatt a diktátor rendőrei és katonái megakadályozták, hogy az emberek öljék egymást, de mikor a diktátor kipurcant, és leszerelték az önkényuralom katonáit és rendőreit, és eljött a várva várt szabadság, akkor az emberek szabad folyást engedtek a bennük izzó gyűlöletnek, felszínre törtek a törzsi ellentétek és a bosszúvágy, ezt eredményezte a zsarnoki uralom hanyatlása, etnikai vérengzést, a gyilkos ösztönök felszabadulását, és a sok rémség abban az emblemikus vérfürdőben tetőzött, mikor az egyik nemzet katonái a másik nemzet városát kezdték ágyúzni a várost körbevevő, festői hegyekről, és akiket nem öltek meg az aknavető, azokat náci koncentrációs táborokhoz hasonló gyűjtőtelepekre szállították, és úgy is bántak velük, mint a náci a második világháborúban a foglyaikkal, jogosnak gondolt haragjukban megalázták, megkínózták, megerőszakolták, halálra éhezettették őket, és ez tényleg így lehetett, mert egyszer láttam a tévében a rácsok mögött álló, félmezte-

len, beesett arcú embereket, üres tekintettel, reményvesztetten meredtek a kamerába, és a bátyám elmesélte, hogy ezeknek a szerencsétleneknek szabályosan felsorakozva végig kellett nézniük, hogy a rabtartóik az egyik fogolytársuk levágott fejével futballoznak, szabályosan lejátszottak egy kétszer húszperces mérkőzést, kispályás szabályokkal, fémkapukra, bíróval, a bírónál síppal, és aki nem nézett oda, vagy az arcán a nemtetszés vagy viszolygás jelei ütöztek ki, azt egy ór véresre korbácsolta, és kérdeztük az apámat, hogy miért gyűlölik egymást ezek a nemzetiségek, amire nem tudott megnyugtató választ adni, régi viszályokra és ellenségeskedésekre hivatkozott, és hogy a diktátor az elnyomás évtizedei alatt kivételezett a saját nemzetével, ahonnan származott, őket kevésbé nyomta el, kevésbé kegyetlenül alázta meg, a többieket sértette az egyenlőtlenség, és én ezt viszont már nem tudtam követni nyolcévesen, és láttam a bátyámon, hogy ő se érti, de próbálja megérteni, és elgondolkodva néz az apánkra.

A következő napok madárleső portyái is kudarcra voltak ítélve, nem láttunk madarakat, nem hallottunk madárhangokat, a tábor irányítói mindent elkövettek, hogy lefoglalják a figyelmünket, kitöltsék az időt, érdekes programokat találjanak ki a madármegfigyelés helyett, már ki se vittek minket a mészbányához vagy a kiszikkadt mocsárhoz, az ebédlőben szerveztek honismereti vetélkedőket, vagy a madárgyűrűzést kellett gyakorolni hurkapálcikán, ami a madár lábát jelképezte, estefelé pedig, mikor hűlni kezdett a levegő, sportversenyeket szerveztek, néha engedték, hogy focizzunk, amiben persze a bátyám volt a legmenőbb, ahogy a műveltségi vetélkedőket is sorra megnyertük, talán ezért tolerálták a katasztrófális sátorrendünket, aztán a Rubik-kockát harminc másodperc alatt rakta ki a bátyám, amivel egyébként országos viszonylatban is előkelő helyen állt, utólag kiszivárgott, hogy a táborvezetésben már napok óta vére menő vita folyt arról, hogy egy hagyományörző táborban van-e helye Rubik-kockának, a Rubik-kockát a mángorlófával és szövőszékkal kezdődő képzeletbeli vonalon, aminek a végpontján a csipogó és a mobiltelefon állt, valahol középen helyezték el, és nem tudták eldönteni, hogy ártalmas vagy fejleszti a képességeket, de aztán a körülmények rákényszerítették őket, hogy elővegyék a dugihelyükről a Rubik-kockákat, és előkerült egy sakktábla is, valamivel le kellett foglalni minket, és úgy emlékszem, hogy aznap, csütörtök este történt, hogy hatalmasat zúgtam focizás közben, térdrel a köves talajra, fény villant a szemembe, a földön hevertem, és azt éreztem, hogy ez a fájdalom közel van ahhoz, amit kibírhatatlannak lehet nevezni, visszatartom a sírást, pedig még soha semmi nem fájt ennyire, ezt szinte józanul állapítottam meg, ez, kérem szépen, a fájdalom maximuma, a kín maga, és csak azért elviselhető, mert tudom, hogy el fog múlni, a lényeg, hogy visszatartsam a sírást, az apám és a bátyám sohase sír, nem láttam még őket sírni, a tökéletességhez vezető úton megteszek egy lépést, kiállok a próbát, nem sírok, pedig még mindig pulzál és lángol a testem, és aztán kezd enyhülni a fájdalom, puhul, szemcséssé válik, tompa lüktetéssé szelídül, és akkor váratlanul megint majdnem elsírom magam, de inkább felállok, és elsántikálok a mosdóig, kinyitom a csapot, arcom a hideg vízszugárba tartom, aztán fel-felszisszenve vizet lögybölök a térdemre, és a vér végigfut az egész lábszáramon.

Nem javított a helyzetünkön, hogy a bátyám a káromkodásjelentő dobozba minden nap bedobott egy poszáta, bazdmeg, poszáta, vagy poszáta, seggfej, po-

száta cetlit, vagyis önmagunkat jelentettük fel, amiért elvileg egyszerre kaptunk plusz és mínusz pontokat, de nem tudtuk, milyen arányban, a káromkodás nagyobb bűn-e, mint amekkora erény a feljelentése, nem tudtuk, hogy az önfeljelentéssel javítunk vagy rontunk a pontversenyben elfoglalt helyezésünkön, a poszáta, bazdmeg, poszáta aztán éveket állandó beszélés maradt köztünk a bátyámmal, ha valami kusza és bonyolult helyzetbe kerültünk, utolsó találkozásunkkor is el fog hangzani a szájából, olyan jelentéssel, hogy akkora körülötte és benne a zűrzavar, hogy muszáj eltűnnie egy időre, mondjuk Berlinben, és pár nap múlva le is lépett, de ez az egy idő már több mint tíz éve tart, néhányszor beszélünk telefonon, anyáméknak küldött pár képeklapot, apánk halálára sem jött haza, és jelenleg meg már vagy két éve fogalmunk sincs, hol van, él-e egyáltalán.

A madárleső tábor ötödik napján a sátorrend, vagyis a sátorrendetlenség és más mulasztások és fegyelmetlenségek miatt megbüntettek minket, aminek az volt a szokásos módja, hogy fél órára ki kellett ülni a tűző napra a tábor közepén egy padra, bárki odajöhetett, megnézhetette a bűnöst, beszélgethetett vele, kérdegethette, hogy érzi magát, gúnyolódhatott rajta, egyszer láttunk három ilyen szerencsétlen tízévest, akik sakkoztak csendespihenőben, vagy a mosdóban túl sokat folytatták a zuhanyt, és ezért kiültették őket a szégyenpadra, nem volt kedvünk odamenni, megnézni őket, de persze a gyurgyalagok meg vörösbegek ott álldogáltak körülöttük kaján arckifejezéssel, velünk maga Réka néni közölte a táborvezetőség fegyelmi bizottságának a szigorú döntését, nem tudom, kikből állhatott ez a bizottság, mert csak három felnőtt volt a táborban, Réka néni, Feri bácsi és egy szakácsnő, a táborvezető pasas néha felbukkant egy órára, olyan volt, mintha több madártábort vezetne párhuzamosan, mivel ő az országban a legfőbb ornitológus szaktekintély.

Álltunk hárman a sátrunk mellett, Réka néni, a bátyám és én a sátor egyik cövekénél, éppen próbáltam beljebb nyomkodni, akkor jött oda a Réka néni, hogy ki a Poszáta raj parancsnoka, és a bátyám mondta, hogy ő a főposzáta, de amúgy csak ketten vagyunk, mire Réka néni mosolygás közben felhúzta a felső ajkát, hogy kilátszottak az egérfogai, és azt mondta, hogy beszéde van vele, a bátyám csak nézett rá, a haja a szemébe lógott, és a Réka néni mondta, hogy vegye ki a kezét a zsebéből, ha vele beszél, a bátyám nem mondhatnám, hogy szolgáltkészen, de kivette a kezét a zsebéből, és nézett rá, hogy mit akar a Réka néni, aki erősen izzadt, keki ingének hóna alatt félkör alakú sötét folt terjeszkedett, a bal mellére nemzetiszín címke volt felvarrva, azt bámulta a bátyám, és furcsa szag vette körül a Réka nénit, dezodor, izzadság, fenyőtű és az a felnőttlányzag, amit a suliból már ismertem, elég kövér volt a Réka néni, de az egyenruha alatt is látszott, hogy arányosan kövér, nagy, rengő mellek és segg, ehhez képest karcsú derék, húsos, pirosposzsgás karok, szép sima bőr, és most is, miközben közölte, hogy holnap délben félórát a szégyenpadon fogunk tölteni a magatartásunk miatt, úgy mosolygott, mintha egyenáramot vezettek volna az állkapcsába, egyszerűen nem tudta abbahagyni ezt a vicsorgást, be volt építve az idegrendszerébe, és a bátyám elnézett oldalt a nyárfák fölött, és halkán mondott neki valamit, amitől a Réka néni arca elsötétült, elszívárgott róla a ráerőszakolt jóindulat meszterkelt fintora, felváltotta valami sajnálkozásféle, nem minket sajnált, hanem önmagát, hogy ilyen romlott kis idiótákkal kell töltenie az idejét, aztán az önsajná-

lat maszkja mögül valami fúriaszerű grimasz kezdett kiütközni, céklavörössé vált a feje, a szája reszketett, megint kivillantak a fogai, a szeme kitüremkedett üregéből, Réka néni a szemünk láttára kezdett megőrülni, gutaütés, gondoltam, de hirtelen összeszedte magát, és kimért hangon azt mondta, hogy ezért még számolunk, merev léptekkel távozott, és látszott a mozgásán, hogy tudja, hogy a seggét bámuljuk, egy sátormerevítő zsinórban megbotlott, de nem esett el, sikerült visszanyernie az egyensúlyát, és továbblépkednie, és a bátyám utána szólott, hogy tessék már vigyázni, Réka néni, mert elesik, és elrontja a sátorrendet.

A bátyám eztán elővette a kését, amit eddig a sátorban rejtegetett, és megpróbálta a földbe állítani, először egy pörgetéssel, és mikor az már jól ment, akkor kettővel, majd hárommal, egyre gyorsabban pörgött a kés, villogott a napfényben, mielőtt beleállt volna a hegyével a földbe, úgy lehetett a bátyám ezzel a dologgal, hogy most már minek titkolná a rugóskést, aztán nemsokára odajött a Feri bácsi rövidnadrágban és izompólóban, mélyen ülő, pici disznószemekkel nézett ránk, nem köszönt, csak utasított, hogy pakoljunk össze, haza vagyunk küldve, és a karját a mellkasa előtt összefonva nézte, hogy a táskánkba dobáljuk a cuccainkat, szája fölött fényes bajusz képződött izzadságcseppekből, és mikor készen voltunk, ő maga kísért ki minket az állomásra, közben egy szót sem szólt, csak jött utánunk, lassan haladtunk, mert én még mindig sántikáltam, aztán álltunk a peronon, a korhadt talpfák közt poros gaz nőtt, vibrált a levegő, egy varjú ült a villanypóznán, amiről leszakadt a vezeték, nézd, mondta vigyorogva a bátyám, egy madár, közelebb mentünk, a varjú elszállt, az oszlopra hirdetés rajszögeztek, lép eladó, az volt ráírva, és jött a vonat, Feri bá búcsúzóul azt mondta, mikor már szálltunk fel a vonatra, hogy szégyent hoztunk a madártáborra és a szüleinkre, amiről értesíteni fogják őket is, és az iskolánk igazgatóját is, hogy örökre ki vagyunk tiltva a madártáborból, olyan hangon mondta ezeket, halkán, de drámai erővel, mintha egy halálos ítéletet hirdetne ki, hogy a bűn és büntetés súlyát életünk végéig cipeljük magunkkal, és még azt is hozzátette, hogy magyar ember nem viselkedik úgy, ahogy mi, cigánymódra, és ekkor a bátyám megtorpant a lépcsőn, félig visszafordult, elnézett az állomásépület fölé, olyan volt ez az egész megint, mint a Réka nénival a sátornál, két gyerek és egy felnőt egy háromszög csúcsain, és láttam, hogy a bátyám a rugóskést fogja a zsebében, ne, suttoztam neki hátulról, kérlek, ne, bólintott, és ment tovább lehajtott fejjel, beültünk egy üres kupéba, a bátyám lehúzta az ablakot, Feri bá még mindig ott állt a peronon összefonott karral, ellenőrizte, hogy nem szállunk-e le a másik oldalon, hogy visszalopakodjunk a tarackoshernyei madártáborba, és mikor elindult a vonat, a bátyám kiköpött, aztán egész úton tetriszezett, elemet is kellett cserélnie, és mikor megdöntötte a rekordját, nagyot ordított, a fülke falát csapkodta, én meg közben a *Görög regék és mondák* című könyvet olvastam, a combom odaragadt a műbőr üléshez, és mikor elfáradt a szemem, és a bátyám sem tetriszezett, megkérdeztem, mit mondott a Réka néni, amitől úgy kiborult, amire a bátyám azt válaszolta, semmi közöm hozzá.